



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1016/2020
21.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против туженог „Philip Morris Operations” АД Ниш, чији је пуномоћник Небојша Станковић, адв. из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 426/2019 од 04.09.2019. године, у седници одржаној 21.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 426/2019 од 04.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 6775/16 од 11.10.2018. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу плати на име накнаде штете за 2004. годину 271.344,00 динара са законском затезном каматом од 11.10.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев за већи износ од досуђеног а до тражених 518.019,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 204.426,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 426/2019 од 04.09.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П 6775/16 од 11.10.2018. године у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је иста пресуда у ставу другом и трећем изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу поред износа досуђеног првостепеном пресудом од 271.344,00 динара, плати још 246.675,00 динара са законском затезном каматом од 11.10.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу плати на име трошкова поступка 346.926,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, која је учињена пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11 и 87/18), на чију примену упућује члан 506. став 2. истог закона, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а пред другостепеним судом није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се указује у ревизији.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са правним претходником туженог 2004. године закључио уговор о производњи и испоруци сировог дувана типа „Вирцинија“, по коме је тужилац преузео обавезу да на површини од 2 ха расади 44.000 струкова дувана и да туженом преда количину од 3.600 кг сировог дувана. Тужени је имао обавезу да тужиоцу као произвођачу пружи стручна упутства око производње и заштите дувана и да тужиоцу обезбеди семе, хемијска средства и репроматеријал, те да преузме произведену количину дувана. Вештачењем од стране вештака пољопривредне струке утврђено је да је тужилац извршио припрему земљишта за производњу дувана, произвео расад, извршио садњу дувана и заштиту одговарајућим средствима по упутству реонског инструктора туженог, а после спроведених агротехничких мера тужени је извршио бројање расађених струкова дувана и констатовано да је тужилац расадио 37.500 струкова дувана. Утврђено је да је семе које је тужени испоручио тужиоцу било без декларације, да је реч о непризнатој сорти дувана „Вирцинија НЦ 55“, која није могла да се даје у комерцијалне сврхе. Тужилац је на време и уз примену свих агротехничких мера произвео и расадио 44.000 струкова дувана, међутим, како је дуван почео да жути, тужилац је о томе обавестио реонског инструктора по чијем је савету уклонио расађене биљке које су биле заражене болешћу дувана и зато је приликом пребројавања од стране туженог дошло до броја 37.500 примљених струкова. Даље је на основу налаза и мишљења вештака утврђено да је тужилац засадио дуван који је оболео, да се болест временом интензивирала, што је довело до изостајања очекиваног рода дувана, а поред давања недеklarисаног семена, тужени је учинио и низ других пропуста који су утицали на умањени род дувана. На основу 37.500 примљених струкова, тужилац је претрпео штету од 2254,63 евра, односно 271.344,00 динара, а према уговореном броју струкова од 44.000 тужилац је претрпео штету од укупно 518.019,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно утврдио основ одговорности туженог за насталу штету, али је погрешно одлучивао приликом одређивања висине настале штете, ценећи да је тужиоцу штета проузрокована

само за 37.500 садница које су се примиле, те је обавезао туженог да тужиоцу накнади штету од 271.344,00 динара.

Другостепени суд је правилно одлучио када је преиначио првостепену пресуду у делу који се односи на висину штете, тако што је обавезао туженог да тужиоцу плати 518.019,00 динара, што је утврђена висина свих расађених 44.000 садница.

По оцени Врховног касационог суда, тужени је проузроковао штету на тај начин што је тужиоцу као кооперанту у поступку производње и испоруке сировог дувана, испоручио семе из увоза без декларације, које није било на листи признатих сорти дувана у моменту испоруке. Испоруком оваквог семена, тужени је поступио противно одредбама члана 3, 8. и 10. Закона о семену и садном материјалу („Сл. гласник РС“, бр.54/93...101/05), који је био на снази у време испоруке семена. Тужилац је употребио овакво семе, засадио, а потом расадио 44.000 засада која су касније почела да оболевају, те је по налогу надлежног лица морао да уништи одређен број засада ради спречавања даљег ширења болести и зато је преостало 37.500 засада. Међутим, због свих недостатака испорученог семена дувана, тужиоцу је проузрокована штета у виду изгубљене добити од 518.019,00 динара, што би била вредност од 44.000 засада, коју би према очекиваном стању ствари тужилац остварио, да није било пропуста туженог. Тужени је предузеће које се бави професионалном дистрибуцијом дуванских производа и зато мора да поступа на савестан начин у погледу квалитета испорученог семена кооперантима који реализују производњу сировог дувана. Како је тужени због пропуста у одабиру и квалитету семена које је испоручио проузроковао штету тужиоцу као произвођачу, то су испуњени услови прописани чланом 154. Закона о облигационим односима за одговорност туженог за насталу штету. Имајући у виду да тужилац није остварио корист коју је основано очекивао од производње и продаје сировог дувана у смислу члана 189. ЗОО, то је тужени у обавези да тужиоцу у складу са одредбом члана 190. истог закона, тужиоцу плати потпуну накнаду проузроковане штете у висини од 518.019,00 динара, како је то правилно закључио другостепени суд. На досуђени износ накнаде штете правилно је одлучено да је тужени у обавези да плати и законску затезну камату на основу члана 277. ЗОО.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право. Осталим ревизијским наводима се оспорава чињеница да је тужилац засадио 44.000 струкова биљака, међутим ови ревизијски наводи су неосновани јер је другостепени суд правилном применом члана 231. став 2. ЗПП о терету доказивања, утврдио спорну чињеницу на начин који прихвата Врховни касациони суд.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

